

วัดพระนามกรเขษุ
บ้านแบ้ง
1877 - 1986

ช. - คุณพ่อ ชื่อแปง เจ้าวาวาสวัดบ้านแปง. (1/10/53 - 31/1/65)

1). ท่านมาถึงที่วัดบ้านแปง

สรุปเรื่องที่ท่านเองเป็นคนเล่า :

" บ้านแปงอยู่ที่ไหน ? ข้าพเจ้าไม่ทราบเลย. เมื่อข้าพเจ้ามาถึงกรุงเทพฯ
คุณพ่อ ไโรเซอโร มอบแผนผังไปให้นั้นให้แก่ข้าพเจ้า และบอกวิธีไปถึงที่นั่นในสมัยนั้น คือ : ขึ้นรถไฟ
จากกรุงเทพฯ ไปลพบุรี จากสถานีรถไฟลพบุรี นั่งสามล้อไปท่าเรือ นั่งเรือจากลพบุรีไป
สิงห์บุรี แล้วก็ขึ้นเรือลำใหม่ลงไปยังแม่น้ำสิงห์บุรีลงไปทางใต้ ก็จะผ่านหน้าวัดบ้านแปง....!
ในที่สุด ข้าพเจ้าก็สังเกตเห็นหอรระฆัง เราใกล้จะถึงแล้ว ข้าพเจ้าขึ้นขึ้นอยู่บนแควเรือ.

พวกคริสตังซึ่งกำลังออกมาจากวัด สังเกตเห็นข้าพเจ้า. ระฆังเริ่มตีอย่าง
สุดเหวี่ยง และเสียงกลองก็รัวขึ้น ส่วนชายกลุ่มหนึ่งก้าวขึ้นมาบนเรือ พยายามจะ
เรียกได้ว่า อัมข้าพเจ้า เอามาวางบนฝั่ง มีเสียงอีกที่กกรึกโครมดังแสบแก้วหู.

แล้วพวกคริสตังก็ถอยห่างออกไปนอกรอบ ส่วนคุณพ่อ อัมบรอซิโอ นั้น ก้าวเข้ามาหา
มหา สวัสดิ์ข้าพเจ้า จูงมือและพาข้าพเจ้าไปที่ประตูวัด. ทุกคนเดินตามมา แล้วเสียงก็
เงิบลง เป็นความเงิบจนระทึกใจ หลังจากมีเสียงอีกที่กกรึกโครม. คุณพ่อกล่าวต้อนรับ
ข้าพเจ้า แล้วผู้ใหญ่บ้านก็กล่าวต้อนรับเช่นกัน แล้ว...ก็ดึงคร่าวข้าพเจ้าพูด. ในเมื่อ
ยังไม่รู้จักภาษาไทยมากนัก หลังจากหาใจกลองตีแล้ว ข้าพเจ้าก็กล่าวกับพวกเขาว่า : ข้าพเจ้า
ยังไม่รู้ภาษาไทย. วิธีการพูดของข้าพเจ้าทำให้ทุกคน ตั้งแต่ใหญ่สุดจนถึงเล็กสุด หัวเราะก๊าก
ใหญ่ออกมา... และข้าพเจ้าก็หัวเราะไปกับพวกเขาด้วย. ทุกคนชื่นชมยินดี : พวกเขายินดี
เพราะข้าพเจ้ามิได้มีท่าทางครุร้าย ส่วนข้าพเจ้าก็ยินดี เพราะได้ผูกสัมพันธ์กับบรรดาศักดิ์บุรุษซึ่งจะ
มาร่วมงานกับข้าพเจ้า. "

2). งานต่าง ๆ ของท่านที่วัดบ้านแปงก. บ้านพักของพวกภิกษุ

" สิ่งที่น่าสนใจข้าพเจ้าก่อนอื่นหมด คือ สถาปนาสัมเพชของบ้านภิกษุนี้. ห่างจากฝั่งแม่น้ำ 15 เมตร มีอาคารใหญ่หลังหนึ่งตั้งอยู่ : คือ บ้านพักของพวกภิกษุประจำวัด. อนิจจา ! บ้านอิฐหลังนี้มีกำแพงหนามาก. โถงหลังคาและเสาศิลาแลงกลมลงมา... บ้านหลังนี้อยู่อาศัยไม่ได้อีกแล้ว และอันที่จริงก็ไม่มีการอาศัยอยู่แล้วด้วย. ข้าง ๆ นั้น มีอาคารหลังเล็กหลังหนึ่ง ไม่มีหน้าต่าง ยาว 5 เมตร กว้าง 3 เมตร และมีประตูเข้ากว้างใหญ่บานหนึ่ง : บ้านนี้และภิกษุ 2 รูป และหญิงสาวของวัด 3 คน อาศัยอยู่. คั้งนั้น ก็เป็นที่แน่นอนว่า ต้องให้พวกภิกษุผู้ที่พักเรียบร้อยก่อน. คาบหลังของบ้านนี้มีสวนเต็มไปด้วยต้นไม้ใหญ่ ๆ และพุ่มไม้. คุณพ่ออัมพรชิวโธ ตอนจากไป ได้หิงเงินของวัดไว้ให้ข้าพเจ้า โดยบอกว่า : " ท่านเป็นคนรวยแล้ว ท่านมีเงิน 17,000 บาท อยู่ในคลัง. " ก็แน่ละ ถ้าใช้เงินนี้สำหรับสร้างชีพ ก็อยู่ได้อย่างสบายโดยมิได้ก่อสร้างอะไรเลย คั้งนี้ ข้าพเจ้าก็เป็นคนรวยแน่นอน. แต่ฉันมีข้อคิดคติของข้าพเจ้า. อันที่จริง หลังจากได้สืบทอดจากคริสตังบางคนที่เป็นช่างไม้ ช่างก่อสร้าง ฯลฯ เพื่อสร้างบ้านสองชั้นสักหลังหนึ่ง โดยใช้ไม้และอิฐที่ยังอยู่ในสภาพใช้การได้จากบ้านหลังเก่า ข้าพเจ้าคงจะก่อสร้างได้ด้วยเงิน 40,000 บาท รวมเบ็ดเสร็จแล้ว. ข้าพเจ้าจึงเรียกพวกคริสตังทุกคนมาช่วยเตรียมพื้นที่ ควบคุมการตัดต้นไม้ต่าง ๆ ปรับที่ดินให้เรียบ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง รื้อบ้านหลังเก่าโดยเก็บทุกสิ่งที่ยังใช้การได้. ข้าพเจ้าแจ้งโครงการของตนเองให้พระคุณเจ้า โชแรง ทราบ พระคุณเจ้าสนับสุนน และมอบเงินให้ 10,000 บาท. เราทำเองทุกอย่าง. และด้วยเงินห้าปุนที่เรี่ยไรมา และที่ได้รับทานมานั้น เงินวัดตกลงไปเพียงครึ่งเดียว. บรรดาภิกษุสามารถเข้าไปอยู่ในบ้านใหม่ได้ในฤดูฝน คือ เดือน เม.ย. 1954. "

ข. การปรับปรุงซ่อมแซมวัด

" สิ่งที่รับความต้องทำอย่างที่สอง คือ ตัววัดเอง ที่คุณพ่อ วินเซนเต เป็นผู้สร้างไว้

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หลังคา ในฤดูฝน มีน้ำหยดทั่วไป จนถึงตัวพระแท่นเอง เพดานและผนังวัด เป็นอิฐครึ่งหนึ่ง ส่วนที่เหลือเป็นไม้ ไม้กระดานไม้ไค้แล้ว เพราะมีปลวกเต็มไปหมด. สิ่งที่ยังอยู่ในสภาพดีและแข็งแรง คือ พื้นฐานและเสา.

ข้าพเจ้านอนอยู่บนเพดานใต้หลังคา และต้องกลานฉีกขาฆ่าปลวกไปตามไม้ระแนง กับไม้รอด ของหลังคาที่ถูกปลวกกิน โดยไม้กระดานเล็ก ๆ. ทันทีนั้น เพดานที่ถูกปลวกกินนั้น ก็ล้มลงไปที่ตัวข้าพเจ้า. ภัยสัญชาตญาณและความรวดเร็วที่ข้าพเจ้าไม่ทันรู้ตัว ข้าพเจ้ากางแขนสองข้างออกไป พอดีไปพาดบนคานขวางไว้ได้ทั้งสองข้าง. ข้าพเจ้าห้อยอยู่บนเพดาน วัดสูง 7 เมตร. แน่ละ ข้าพเจ้าอยู่คนเดียวเหมือนทุกครั้งที่ทำกรล่าปลวก. แขนสองข้าง พาดอยู่บนคานสองอัน แต่มือไม้ก็จับอะไรไว้เลย : ข้าพเจ้าจะกลับขึ้นไปได้อย่างไร ? ข้าพเจ้าจะไม่ยกทานหอรอก เพราะทราบจนบัดนี้ ข้าพเจ้าก็ยังไม่ทราบ. มีคนพูดว่า มีพระญาณสอดส่องสำหรับพวกคนขี้เมา ฉะนั้น คงจะมีพระญาณสอดส่องอีกทางหากสำหรับ " คนงี่เง่า ".

การปรับปรุงซ่อมแซมวัด คำเนินการสองขั้นตอน

" ในขั้นแรก ทำหลังคา (1955) ใหม่ทั้งหมด และใช้กระเบื้องสีแดงอย่างดี มุง แทนสังกะสี ใช้กระเบื้องสีขาวทำเป็นรูปกางเขนใหญ่ : สิ่งจำเป็นเวลานี้ก็ทำไปแล้ว เงินวัดหมดเกลี้ยงเลย แต่ในที่สุด ตั้งแต่ปี 1955 เราไม่ต้องกลัวฤดูฝนอีกต่อไปแล้ว.

การซ่อมแซมวัด : 1957-1958

" สองปีผ่านไป ในช่วงนั้นเรามีรายได้กำไรมาจากการขายหมูและปลาเค็ม และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง จากเงินบริจาคที่ทั้งเจ้าอาวาสและสัตบุรุษช่วยกันบอกบุญไปทั่ว.

ในสมัยนั้น รัฐบาลสนับสนุนช่วยซ่อมแซมอาคารวัดของทุกศาสนา ถ้ามีการร้องขอความช่วยเหลือในค่านี้นี้ โดยชี้แจงรายละเอียดทุกอย่างที่จะซ่อมและบอกราคาค่าด้วย. ข้าพเจ้ายื่นคำร้องขอรับความช่วยเหลือดังกล่าวนี้ และเราต้องเขียนแบบฟอร์มรายละเอียดถึง 4 ครั้ง กว่าที่กรมการศาสนาจะยอมรับในที่สุด. ความช่วยเหลือที่ได้รับอนุมัตินั้นเป็นเงิน 20,000 บาท

แต่จะใคร่รับก็คือ มีงานซ่อมแซมทุกอย่างเรียบร้อย

และมีการตรวจเช็คแล้ว.

มีเรื่องเล่าสั้น ๆ เรื่องหนึ่ง เกี่ยวกับเงินสนับสนุนนี้ เมื่อเงินสนับสนุนมาถึง
ที่ว่าการจังหวัดแล้ว แต่เราไม่รู้เรื่องอะไรเลย : จะว่าเป็นการปล่อยปละละเลยกระนั้นหรือ?...
ควยว่ามีภารกิจักเวลา

และเงินก้อนนี้ ก็จะต้องถูกส่งกลับไปที่กรมการศาสนา. เงินสนับสนุนก็จะกลายเป็นโมฆะ
คนหนึ่ง ไปธุระอะไรที่ที่ว่าการจังหวัด

ที่ใคร่รับอนุมัติแล้ว และเพิ่งมาถึงเมื่อเร็ว ๆ นี้. ข้าพเจ้าไม่ทราบว่าคุณครูของเรา
คำขอของเรารับอนุมัติแล้วหรือยัง. แต่ข้าพเจ้า ขออุทธรณ์ท่อนักกองหนังสือขอรับการสนับสนุน
คุณครูผู้นั้นก็ทบทวนหนังสือขอเงินสนับสนุนของเรา ที่ใคร่รับอนุมัติตั้งงานมาแล้ว และโดยเฉพาะ
อย่างอื่น วันครบกำหนดเหลืออยู่เพียง 3 วันเท่านั้น. ก็งั้น เขาจึงถามเจ้าหน้าที่ว่า

เขาไม่ตอบ. แต่เมื่อพลิกกองหนังสือเหล่านั้น
คุณครูรีบมาแจ้งให้ข้าพเจ้าทราบโดยเร็ว และโดยเร็วเช่นกัน ข้าพเจ้าจึงไป
กรุงเทพฯ ขอขมเงิน 20,000.- บาท จากพระคุณเจ้า และทันที ข้าพเจ้าทำการสั่งของ
ควยเงิน 20,000.- บาท เพื่อเริ่มงานด่วนที่สุด ก่อนจะถึงวันเคราะห์ร้าย. เมื่อ
เจ้าหน้าที่ของที่ว่าการจังหวัดมาตรวจดูว่า เราเริ่มงานต่าง ๆ ตามวันที่กำหนดหรือเปล่า
แล้วเขาก็ต้องยอมรับ โขขิมและแสดงความยินดีด้วย.

สำหรับการซ่อมแซมวัดส่วนที่สองนี้ ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดนั้น กลุ่มสัตบุรุษทำ
เองทั้งหมด ระหว่างปี 1957 และ 1958. เพศานทำเป็นรูปทองเรือกลับหัว (ซึ่งทำให้
ระลึกถึงอาชีพของสัตบุรุษส่วนมาก ที่เป็นชาวประมงน้ำจืด) กำแพง ทำใหม่เป็นอิฐทั้งหมด
มีหน้าต่างเป็นแถวคู่. หอสังการภณห์ใหม่สร้างติดกับตัวอาคารวัด. การทำ
ทั้งหมดนี้ ใช้เงินไปประมาณ 120,000.- บาท นอกเหนือจาก 25,000.- บาท ที่ใช้
ซ่อมหลังคาไปแล้ว. "

ก. บ้านพักพระสงฆ์ การสู้รบกับพวกปลวก

" กัณฑ์ข้ออย่างหนึ่งที่ทำลายสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ได้มากที่สุด เวลานั้นทั้งใน
 กรุงเทพมหานคร และทั่วทั้งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ การเจาะไชของพวกปลวก เพราะปลวกพวก
 นี้ กัดกินทุกอย่างที่เป็นไม้ ไม้เนื้ออ่อนยิ่งชอบใหญ่ แต่ถ้าไม้มีไม้เนื้ออ่อน ก็กินไม้
 เนื้อแข็ง และกินแมลงที่งูหรือที่เป็นดินเผา : การทำลายเป็นไปอย่างรวดเร็วมาก ถ้าเป็น
 ไม้เนื้ออ่อน แต่ถ้าเป็นไม้เนื้อแข็งก็นานมาก เป็นต้น จึงเป็นที่เข้าใจได้ว่า แต่ก่อนนี้ เรา
 ไซไม่ตั้ง หรืออิฐ ทำก่อสร้างสิ่งต่าง ๆ. โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในประเทศจีน ที่ซึ่ง
 ชาวเจ้าโดยอยู่มา 4 ปี ชาวเจ้าเคยต่อสู้กับศัตรูประเภทนี้มาแล้ว. ดังนั้น ชาวเจ้า
 จึงสามารถรู้ได้ทันทีเมื่อมีปลวก ถึงแม้ว่า บางครั้งดูภายนอกเกือบจะมองไม่เห็น.
 อีกประการหนึ่ง หลังจากได้ทำความรู้จักกับพวกคริสตังครั้งแรก และสวัสดิ์ผู้ใหญ่บ้านทั่วแล้ว
 เมื่อชาวเจ้าตามคุณพ่อ อัมบรอสีโอ ขึ้นบ้านพักพระสงฆ์ชั้นสอง ชาวเจ้ามิได้แปลกใจมากนัก
 ที่สังเกตว่าศัตรูปลวก เข้ามายึดพื้นที่ไว้ได้แล้ว และในอีกไม่นาน เราคงต้องสู้รบกับมันอย่าง
 แน่นนอน. อันที่จริง ต้องพูดว่า ชาวไทย อย่างน้อยก็ในชนบท ซึ่งเคยชินกับการ
 อยู่รวมกันเช่นนี้ จึงไม่ถือเป็นเรื่องใหญ่. ต่อจากนั้น ชาวเจ้าสังเกตเห็นอย่างชัดเจน
 ว่า บ้านพักพระสงฆ์ เช่น เคียวกับวัด และสิ่งสร้างอื่นๆ ถูกปลวกกินเกือบทั้งหมด ที่ปลายเสา
 หรือส่วนอื่น ๆ ที่ติดกับกำแพง โดยมีอิฐก้อนใหญ่เชื่อม เป็นต้น. เป็นสภาพอันตรายอย่าง
 โจ่งแจ้ง ยิ่งกว่านั้น อิฐที่กำแพงนั้นมีไม้เชื่อมโอบค้ำด้วยปูนซีเมนต์ แต่ฉาบค้ำด้วยปูนขาว
 โดยไม่มีโครงเหล็กอะไรเลย. ดังนั้น อันตรายก็คือ การพังทะลายลงมาอย่างแน่นอน
 และปกติเป็นไปโดยไม่รู้กำหนดเวลา. อีกอย่างหนึ่งคือ ชาวเจ้าสังเกตเห็นสิ่งนี้
 หลังจากได้ต่อสู้อยู่เป็นเวลานาน และก็ได้ทำลายปลวกที่มีจำนวนลดน้อยลงไปอย่างไม่ปราณี
 ปราศรัย. อันที่จริง ตรงปลายข้อที่ถูกปลวกกินนั้น เจ้าปลวกก็เอาดินใส่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ
 และก็แข็งตัวแล้ว มาแทนที่ ดินนี้แหละที่ยังคงอยู่เพื่อกันมิให้พังทะลายลงมาทั้งหมด.
 ฉะนั้น ชาวเจ้าจึงเห็นอันตรายที่จวนจะถึงอยู่แล้ว และชาวเจ้าก็หยุดสงครามย่อย แต่กั
 สายไปเสียแล้ว คงจะพูดได้ว่า ชาวเจ้าขาดความรอบคอบอย่างแน่นอน. เจ้าอวาส

องก่อนซึ่งปล่อยให้ไปโดยไม่รู้ว่ามันเป็นอะไรอย่างแท้จริง ก็ฉลาดกว่าข้าพเจ้า.

ตั้งแต่บัดนั้นมา ข้าพเจ้ารีบเรียกพวกคริสตังข้างไม้มา เพื่อจัดการซื้อไม้ที่จำเป็น
ในการซ่อมแซมบ้านพักพระสงฆ์ ปี 1960. เราจะเริ่มงานอยู่แล้วทีเดียว คืนหนึ่ง
ขณะที่ข้าพเจ้ากำลังนอนหลับอยู่บนเตียง ก้าวแห่งกิ้งหะหลายลงมา. ข้าพเจ้าหล่นจาก
ชั้นสองลงมาอยู่ชั้นล่าง เคาะประตูที่ไม่มีบานและอะไรแม่แต่น้อย พระเป็นเจ้า "ทรงช่วย
คุ้มครอง" ก็ตรงก้นแล้ว!

ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงพบกับเรื่องเรงควนอย่างที่สอง : คือ การสร้างบ้านพระสงฆ์
ใหม่ โดยมิได้คาดคิดมาก่อน หรืออย่างน้อยก็เร็วเกินคาด.

ขณะที่ก่อสร้างเสร็จ ข้าพเจ้าพักอยู่ที่ห้องสักการภัณฑ์. เหมือนเช่น
เคย ข้าพเจ้าใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ยังใช้การได้จากอาคารเก่า กลุ่มคนงานท้องถิ่นของข้าพเจ้า
ลงมือทำงานก่อสร้าง. บรรดาศักดิ์บุรุษ แบ่งออกเป็นกลุ่ม ๆ เพื่อทำงานระดับมือสาม :
ข้าพเจ้าคิดว่า แต่ละกลุ่ม มีคนงานชายหรือหญิง 10-12 คน. ข้าพเจ้ามีเงินเหลือ
น้อยมากในคลัง. เราลงมือออกชอรับบริจาคอีก.

บ้านพักพระสงฆ์สร้างเสร็จระหว่างปี 1961 และ 1962. ข้าพเจ้าพักอยู่
ไต่สองปีพอดี และถูกส่งไปอยู่ที่วัดนักบุญยวงบปีคีस्ता เจ้าเจ็ค ในวันที่ 31 ม.ค. 1965
หลังจากอยู่ที่บ้านแพ้งมา 11 ปี กับ 4 เดือน ต่างฝ่ายต่างก็ตั้งใจ."

พ. งานปลีกย่อยอื่น ๆ

"หลังจาก "งานเรงควนสามอย่าง" ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีงานอื่น ๆ ที่
สำคัญน้อยกว่า อย่างแน่นอน แต่ก็จำเป็นคล้ายเหมือนกัน ตัวอย่างเช่น :

โรงเรียน ซึ่งมีนักเรียนประมาณ 120 คน ทุกคนเป็นคริสตัง อยู่ในการ
ปกครองดูแลโดยตรงของทางรัฐบาล แต่อาคารต่าง ๆ เป็นของเรา และเราก็มีหน้าที่

รับผิดชอบ ข้าพเจ้าทำการซ่อมแซมบ้าง และสิ่งที่ทำให้ทุกคนชื่นชอบมากที่สุด ก็คือ ข้าพเจ้า
เห็นชั้นล่างเป็นคอนกรีต.

แล้วก็ เล้าหมู ซึ่งเป็นแบบอย่างในสมัยนั้น มีหมูประมาณ 100 ตัว และยังมีถึง
คอนกรีตขนาดใหญ่หลายใบ สำหรับทำปลาเค็ม และน้ำปลา. สิ่งนี้แหละ ก็คือ การหาเลี้ยงชีพ
ที่บรรดาภคินีของเราดูแลรับผิดชอบอยู่.

ยังมีการปลูกต้นนุ่นอีกด้วย แบ่งออกเป็นห่อหมก ๆ สำหรับบรรดาครอบครัวคริสตัง
ไม่ประสบความสำเร็จมากนัก คงจะต้องได้มีการเอาใจใส่ดูแลให้ดีขึ้น: ปัจจุบันนี้ไม่มีอีกแล้ว."

3). การอภิบาลสัตบุรุษ

ในบันทึกตอนที่สอง คุณพ่อเล่าเรื่อง "จิตตารมย์ของ กลุ่มคริสตชนวัดบ้านแปง"
คือ ท่านเขียนเกี่ยวกับทัศนคติ, การประกอบอาชีพ และชีวิตทั่วไป ตลอดจนการปฏิบัติศาสนกิจ
ของพวกเขาควย.

คุณพ่อเขียนว่า "แทนที่จะพูดแบบนักปราชญ์ผู้มีอำนาจตัดสิน, ซึ่งส่วนมากปะปนด้วย
การไม่เข้าใจกัน, การใจแข็งเกินไป หรืออ่อนเกินไป และซึ่งในที่สุด ก็ไม่ตรงกับความจริง
และอาจผิดต่อความยุติธรรมด้วย.... ข้าพเจ้าก็เพียงแต่เล่าเหตุการณ์บางอย่าง ซึ่งจะแสดง
ให้เข้าใจจิตตารมย์ที่มีอยู่ในหมู่ชนวัดบ้านแปง: "

"เพื่อช่วยให้เราเข้าใจทัศนคติหรือจิตตารมย์ของคริสตชนวัดบ้านแปงได้ดียิ่งขึ้น" คุณพ่อจึง
เริ่มด้วยประวัติของกลุ่มคริสตชนกลุ่มนี้ เหมือนที่ได้เล่าไว้ในหน้าแรกของประวัตินี้. ในช่วงเวลา
อันสั้น ๆ ก็มีผู้อยู่รับศีลล้างบาป มิใช่แค่สมาชิก 2 ครอบครัวชาวพุทธครอบครัวแรก หรือ
ครอบครัวชาวยิวที่ได้มาอาศัยใกล้วัดใหม่ของ คุณพ่อ ลอมบาร์ด แต่ได้มีชาวพุทธอีกหลาย ๆ
ครอบครัว. "ตั้งแต่เริ่มเปิดวัดบ้านแปงในปี 1877 นั้น บัญชีศีลล้างบาปของวัดแสดงว่าไม่มี
ใครมีบุญจำนวนมากที่เดียวมารับศีลล้างบาปพร้อมกับครอบครัวของเขา. พวกเหล่านั้นส่วนมาก
เป็นใคร?..... ขอพูดความจริงให้ผู้อ่านทราบได้เลย. บุคคลเหล่านั้นกำลังถูกตำรวจตามล่า

พวกเขาเข้ามาหาคุณพ่อ ขอความคุ้มครอง....

คุณพ่อตกลงให้ความคุ้มครองเขา และรับปากจะพูดจากับผู้ใหญ่ฝ่ายบ้านเมือง โดย
คุณพ่อขอเงินไซ 2 ซอ คือ 1. ให้พวกเขาเลิกประพฤติเป็นนักเลงหัวไม้ และอย่าไปอาศัย
นอกเขตที่ดินของมิสซัง. 2. ให้เขามารับการอบรมคำสอน อย่าได้ซาด. ทุกคน
ตกลงรับเงินไซ 2 ซออย่างดี. คุณพ่อจึงได้เจรจากับเจ้าหน้าที่ตำรวจ. ทุกอย่าง
คลี่คลายไปในทางดี. ในปีต่อมา มีผู้รับศีลล้างบาปเพิ่มมากขึ้น เป็นคนสมัยคุณพ่อ แทนคริก
ซึ่งชาวบ้านเรียกท่านว่า คุณพ่อ เพา เป็นเจ้าอาวาส. คริสตชนเหล่านั้นซึ่งเป็นคนไทย
ทุกคนเรียนบทสวด และหัดพูดภาษาญวนด้วย...."

"ดังนั้น ไม่แปลกอะไรที่ เขามีได้ประพฤตินแบบคริสตชนแท้. ต้องใช้เวลาหลาย
ชั่วคน, อาจจะเป็นหลายศตวรรษก็ได้ เพื่อเปลี่ยนสันดานมนุษย์ และไม่แน่ใจว่า จะ
สำเร็จด้วย."

"หลังจากได้อธิบายให้เข้าใจดังนี้แล้ว บัดนี้จะเล่าเหตุการณ์บางอย่าง ซึ่งตัว
ข้าพเจ้าเองได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ. เริ่มต้นในเรื่องที่ไม่สู้ดีนัก และก็จะจบเรื่องด้วย
เรื่องที่ดี. ทำให้ได้ข้อคิดว่า ในห้วงนาของพระเป็นเจ้า มีทั้งคนดี และคนเลวปะปนอยู่
ด้วยกัน แต่สิ่งที่น่าตำหนิเหล่านั้นน่าจะลืมเสีย เพื่อในที่สุด จะจดจำแต่สิ่งที่ดีเท่านั้น."

ก). เรื่องที่น่าตำหนิ

1. การทะเลาะวิวาท, การลักเล็กขโมยน้อย

ก. เรื่องแรก : หมู

ข้าพเจ้ามาประจำอยู่ที่วัดโคกเดือน เริ่มเทศกาลปาสกาพอดี.
คริสตังคนหนึ่ง สมมุติชื่อ นาย ก ได้มาพบข้าพเจ้า ขออนุญาตแกะบาปรับศีลทำปาสกา.
"เอ ! การแกะบาปรับศีลทำปาสกาเป็นข้อบังคับ ทำไมจะต้องขออนุญาตด้วยละ" ข้าพเจ้าพูด.
นาย ก เล่าต่อไป "คืออย่างนี้ คุณพ่อครับ คุณพ่อ อัมบรอซิโอ ทำโทษผม คุณพ่อเองก็เคย
อยู่กับข้าพเจ้า) หลายปีมาแล้ว. คุณพ่อห้ามมิให้ผมแกะบาปรับศีล เพราะมีคนกล่าวหาว่า
ผมไปทุบตีหมูของนาย ข แล้วต่อมา หมูตัวนั้นก็ตายในคอกของ เขา. เขานำเรื่องนี้ไปฟ้องศาล.

ศาลันและศาลอูธรณ์คักสินให้ผมแพคตี." - "อ้าว ! ก็คุณไม่ได้ทำผิดหรือไง ?" - "เปล่าครับ , ผมไม่ได้ทำผิดเลย รับรอง คัดขาด แต่ผมไม่รู้จะเอาอะไรมาอ้างพิสูจน์ว่าผมบริสุทธิ์ครับ . ส่วนนาย ข อ้างว่า เขามีพยานรู้เห็นว่าผมทุบตีหมู และไคยิ่นเสียงหมูร้องด้วย . ผมจ่ายค่าปรับใหม่ไปเรียบร้อยแล้ว แต่ใจของผมไม่เคยยอมรับผิด เพราะเหตุนี้แหละ ผมจึงถูกลงโทษ." - "เออละ !" ข้าพเจ้าบอกเขา "ถ้าคุณบริสุทธิ์ไม่ได้ทำผิดจริง มโนธรรมไม่ติเตียนอะไร คุณก็แก้บาปปรับที่ไล่ได้."

นี่แหละ คนโซคติ เขาเล่าเรื่องอย่างเปิดเผย. แล้วอะไรเกิดขึ้น. หนึ่งชั่วโมงต่อมา นาย ข วิ่งกระหืดกระหอบมาหาข้าพเจ้า - "นาย ก ทำป่าสกาไม่ได้ครับ. เขาถูกโทษ. เขาต้องขอขมาในวัดเสียก่อน." แล้วเขาก็อธิบายเรื่องราวให้ข้าพเจ้าฟังเสียยืดยาว. ปัญหาที่คาราคาซังอยู่เดือนหนึ่ง. ข้าพเจ้าคิดจะพูดเรื่องนั้นกับพระสังฆราช โชแรง แต่แล้วเกิดมีความคิดอย่างหนึ่ง จึงเรียกบุคคลที่ 3 มาพบ เขาไคยู่ในเหตุการณ์ จึงรู้เรื่องดี. เขาเล่ารายละเอียดทุกอย่างให้ข้าพเจ้าฟัง. ข้าพเจ้าจึงเรียกนาย ข มาพบ และแสดงหลักฐานที่พิสูจน์ว่า นาย ก บริสุทธิ์ทุกอย่าง. หลังจากไคฟังคำชี้แจงของข้าพเจ้าแล้ว เขาก็ยอมรับจะชดใช้ค่าเสียหายแก่ นาย ก ทั้งรับปากว่าไม่คัดค้านเรื่องที่ข้าพเจ้าจะยกโทษแก่ นาย ก เพื่อให้แก้บาปปรับที่ไล่ได้. ทั้งสองยกมือไหว้แบบไทย เป็นการขอโทษกัน. ปัญหาจบลงด้วยดี. ทุกคนพอใจ. พวกชาวบ้านไม่เคยถามเลยว่า ข้าพเจ้าไคขอเท็จจริงจากไหน.

ข. เรื่องหมูอีกครั้ง

คริสตังคนหนึ่งมาพบเรียนข้าพเจ้าว่า "คุณพ่อครับ หมูของผม น้ำหนักประมาณ 20 กิโล หายไปหลายวันแล้ว. ผมหาทั่วไป ที่สุด ก็เห็นหมูของผมอยู่ใน ล้า ของนาย ค ผมบอกเขาดี ๆ ว่า หมูของผม ขอคืนเถอะ นาย ค ก็ปฏิเสธหาเสียว่า ไม่ยอมฟังอะไรทั้งนั้น" ข้าพเจ้าจึงเรียกคุณธรรมมาพบ แต่ที่ตกลงอะไรกันไม่ได้ ทั้งสองยืนกระต่ายขาเดียวว่า หมูตัวนั้นเป็นของเขา ระหว่างทั้งสองคน ไคเถียงกันอยู่ ...

ข้าพเจ้าไม่พูดอะไร กงฟิงลูกเดียว.แต่แล้วก็เกิดความคิดบางอย่างหนึ่ง : "เอาอย่างนี้ดีกว่า. ทุกคนรู้ว่า ลูกหมูออกจากคอกไปหากิน มักกลับเข้าคอกเดิมเอง แม่หมูกับพ่อหมูก็ค่อนข้างดี. เอาละ. คุณสองคนจงหมูที่พิพากันอยู่ ไปที่บ้านเหนือ. แล้วโลมันเข้าคอกดูซิว่า มันจะไปทางไหน." ข้าพเจ้าสั่งเสร็จ ทั้งสองทำตามทันที (ท่ามกลางไทยมุงจำนวนมาก). เจ้าหมูน้อยกลับไปเข้าคอกของ นาย ก ซึ่งเป็นเจ้าของคนแรก. ใต้การละ ที่นี้เอาใหม่. ให้โลลูกหมูไปทางทิศใต้ แล้วไปทางทิศตะวันตก เจ้าหมูน้อยก็วิ่งกลับมาเข้าคอกของ นาย ก ทุกที. ไม่จำเป็นต้องคิดลिनอีกแล้ว ในที่สุด หมูน้อยก็กลับไปอยู่ในคอกของ นาย ก ซึ่งเป็นเจ้าของ ... ทุกคนพอใจ.

ก. เรื่องหมูอีกหน - เรื่องเก่าเล่าใหม่

ในระหว่างเกิดเรื่องลูกหมูครั้งที่สอง มีชาวบ้านเล่าว่า ในอดีตเคยเกิดมีเรื่องแบบนี้ ทำให้ขุนไปทั้งหมู่บ้าน. กูกรณีไปศาล. คดียึดเยื้อนานพอสมควร. ที่สุด ศาลอ่านคำตัดสินเป็นการยุติคดี. (คำตัดสินของศาลเป็นแบบของกษัตริย์ ชาโลมอน). ศาลตัดสินว่า เจ้าของหมูมี 2 คน แต่มีหมูเพียงตัวเดียวเท่านั้น ดังนั้น ก็ตัดสินให้แบ่งหมูเป็นสองส่วนเท่ากัน แต่ละฝ่ายรีบไปคนละครึ่งตัว...ตกลงหรือไม่? ประชาชนซึ่งฟังคำตัดสิน ก็เฮฮากันเป็นที่สนุกสนาน. กูพิพากษาปรึกษากัน ยกหมูให้ผู้ที่พากษาไปเลย.

2. พยศั่ว

ก. การพนัน

ทุกคนรู้ว่า คนจนและมีรายได้น้อย มักตกอยู่ในมหันตภัยสองอย่าง ซึ่งควบคู่กันไปเสมอ ได้แก่ การพนันและเหล้า. คนดื่มเหล้าก็ดื่มแก้กลุ้ม มีความสุขจากการดื่ม. ส่วนคนเล่นการพนัน ก็หวังเสี่ยงโชค. อย่างไรก็ตาม ข้าพเจ้าคิดว่า การพนันเป็นภัยร้ายแรงที่สุด. เป็นเหมือนชาวเสพยาจิต ไกรติการพนันแล้ว เลิกไม่ได้. ยิ่งกว่านั้น นักการพนันมักดื่มติดพันมากขึ้น เพื่อสนองตัณหาให้การ เล่นสบบอารมณ์ยิ่งขึ้น.

ผลปรากฏว่า นักการพนันมักเล่นเสียเป็นส่วนใหญ่ เสียแล้ว ก็จำนองจองจำทุกสิ่งที่มีอยู่ แม้สิ่งที่ยังไม่มี และอาจมีในภายหลัง ก็เอามาเติมพัน.

ตามปกติ ในทางปฏิบัติ หนี้สินการพนัน จำเป็นต้องชดใช้. หนี้สินอื่น ๆ อาจจะไม่มีชดใช้เสียก็ได้ แต่ถ้าเป็นหนี้สินการพนัน ต้องชดใช้ มิฉะนั้น อันตรายมาก อาจถึงแก่ชีวิต.

ขอเล่าเรื่องหนึ่ง. คืนหนึ่ง มีคนมาเรียกข้าพเจ้าให้ไปที่บ้าน นาย ก ซึ่งกำลังจะตาย. คนป่วยถูกคนร้ายจู่โจมขณะนอนหลับในบ้าน. คนร้ายใช้มีดแทงที่ขาขวา แล้วยิงอีก 2 นัด กระสุนฝังในซี่โครงขวา อาการสาหัสมาก. มีคนไปตามหมอ ผู้อยู่ห่างไกลมาก หมอจะต้องข้ามแม่น้ำและมีอันตรายต่าง ๆ ถ้าเดินทางกลางคืน จึงปฏิเสธไม่ยอมมารักษา. ข้าพเจ้าจึงรีบไป พร้อมกับยามบรรจุธาต่าง ๆ, น้ำมันสกัดคลีลีธ และเกลือสะเบียง. สิ่งแรกที่ข้าพเจ้าทำคือ ไขยาผงโรยแผลห้ามเลือด เลือดหยุดก็จึงล้างแผลด้วยน้ำยาอีเธอร์. คนเจ็บค่อย ๆ หันขึ้น ข้าพเจ้าพันแผลให้เรียบร้อย. ฝ่าใซ้อยู่ตลอดคืน วันรุ่งขึ้น หมอก็มาทำการรักษาต่อไป.

ข้าพเจ้ามีแผนปราบการพนันอย่างถอนรากถอนโคน จึงทำตัวเป็นตำรวจเอง. ในเวลากลางคืน ส่วนมากมีผู้หญิงคนหนึ่งมาส่งข่าวว่าที่บ้านไหนกำลังเล่นไพ่ ข้าพเจ้าก็แฝงตัวเข้าไปในบ้านนั้นอย่างเงียบกริบ ทันทีที่เห็นโต๊ะ นักการพนันก็แตกฝูงเหมือนอ๊ากา โดยทิ้งไพ่-เงินไว้. บางคนกระโดดหนีทางหน้าต่าง ยอมเสี่ยงแข่งซาหัก มีคนหนึ่งซาหัก. ตัวข้าพเจ้าอยู่คนเดียวพร้อมกับเจ้าของบ้าน. ข้าพเจ้ารวบรวมและเก็บเงินโดยไม่พูดสักคำ แล้วส่งเจ้าของบ้านให้มาพบที่งานพักพระสงฆ์ในวันรุ่งขึ้น. ข้าพเจ้าอบรมและเตือนเขาให้คิดถึงความรับผิดชอบที่มีต่อคนในหมู่บ้าน และกล่าวเตือนต่อไปอีกว่า "พอจะเผาไฟทั้งหมด ส่วนเงินนะ คุณคิดว่าจะทำอย่างไรดี." ส่วนมากเขามักตอบว่า "ขอคุณพ่อทำมิสซาหนึ่งหรือสอง มิสซาสำหรับวิญญาณในไฟชำระครับ."

หลังจากได้ทดลองปราบการพนันเป็นเวลานาน ข้าพเจ้าก็เลิกแสดงละครแบบนี้ เพราะเห็นว่าไม่ได้ผลแล้ว ข้าพเจ้าคิดว่า ถ้าใช้วิธีการของตำรวจ อาจได้ผลดีกว่า แต่ข้าพเจ้าก็ไม่อาจใช้วิธีนี้ได้.

ข. การดื่มเหล้า

คนทั้งวัด นอกนั้น พวกก่อสร้างมักก่อเรื่องทะเลาะเบาะแว้งเป็นประจำ บางครั้งรุนแรงถึงเลือกคอกงออก ยิ่งกว่านั้น ทำให้ครอบครัวแตกสามัคคีกับเพื่อนบ้าน. หลายครั้ง มีคนมาถามข้าพเจ้าให้ระงับเรื่องวิวาทในหมู่บ้าน. เห็นวันหนึ่ง มีคนมาเชิญข้าพเจ้า เพราะคนเมาเหล้าทะเลาะตีกัน คนหนึ่งถูกขวานจามหัวเหวอะ. ข้าพเจ้าคว่ำกระเป๋ไปได้ ก็รีบไป. พอไปถึงที่เกิดเหตุ ชาวบ้านกลุ่มใหญ่กำลังมุ่งดูเหตุการณ์. ทุกคนเงยเมื่อข้าพเจ้าไปถึง. คนเฒ่าคนแก่เหล้าไม่ไหวติง. ข้าพเจ้าล้างแผลใส่ยา พันแผลที่ศีรษะให้ คนเจ็บเปิดตา รู้สึกตัว เขาปลอดภัย. วันรุ่งขึ้น หมอมารักษาต่อไป. เรื่องนี้เป็นเหตุการณ์รุนแรงที่สุดเท่าที่ข้าพเจ้าประสบมา. ยังมีเรื่องแบบนี้ที่ข้าพเจ้าช่วยระงับเหตุร้ายไว้ได้มากกว่า 10 เรื่อง.

ข้าพเจ้าประณามพวกนำส่งสารเหล่านั้นเพราะเหตุร้ายที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง กระนั้นหรือ? ข้าพเจ้าเองก็ระงับตัวไปประณามเขาเลย. ข้าพเจ้านำคาคอกใน ไม่ใช่ส่งสารตัวเอง หากแต่เวทนาพวกเขามากกว่า ที่ประพฤติคนเหลวแหลกในทุกรูปแบบ. บางครั้ง ข้าพเจ้าใช้ไม้แข็งเมื่อจำเป็น กระนั้นก็ดี ข้าพเจ้าก็ยังรักพวกเขาอย่างจริงจัง พวกชาวบ้านก็รู้ดีแก่ใจอยู่แล้ว ผลตอบแทนเป็นอย่างไรบ้าง? ส่วนมากอาจจะไม่เห็นอย่างชัดเจน เป็นเพราะสันดานมนุษย์แก้ไขได้ยากนั่นเอง.

ข. ทัศนคติ ต่อวัดบ้านแปง : พิชพันธุกิจ

1. ความร่วมมือกับคุณพ่อเจ้าอาวาส

ข้าพเจ้ามาอยู่ได้ไม่นาน. วันหนึ่ง หลังมีสัปดาห์วันอาทิตย์ ข้าพเจ้าบอกพวกชาวบ้านว่า มีสัปดาห์แล้ว ขอให้รอก่อน อย่าเพิ่งกลับบ้าน แต่ให้คอยหน้าวัด ข้าพเจ้ามีอะไรจะพูดคุยด้วย. ข้าพเจ้าปราศรัยกับเขาที่หน้าวัด. ขณะนั้น ข้าพเจ้าพูดภาษาไทยยังไม่ค่อย

แก่ง - "พี่น้อง, คงทราบดีว่า หมู่บ้านเราอยู่ในสภาพชำรุดทรุดโทรมมาก จึงต้องทำอะไรเร่ง
 ความสักอย่างหนึ่ง พ่อเองพร้อมทำงานร่วมกับพี่น้อง แต่พ่อก็คงทำอะไรไม่ได้ ถ้าพี่น้องไม่
 รวมมือ. วัดเป็นของพี่น้อง ไม่ใช่ของพ่อ พ่อมาอยู่ชั่วคราวแล้วก็ต้องจากพี่น้องไป
 เราจะทำงานร่วมกัน หรือว่า ไม่ทำอะไรเลย พ่อเองมีแต่จะไปพื่อน พี่น้องเห็นด้วยไหมละ"
 ทุกคนตอบอย่างกระตือรือร้นว่า พร้อมจะร่วมมือด้วย. ข้าพเจ้าพูดต่อไปว่า "วัดของเรา
 ยากจน ขอให้เราร่วมมือกันในการหาเงินที่จำเป็น พ่อจะให้เงินค่าแรงตอบแทนตามผลงาน
 ขอให้จัดกลุ่มในการทำงานด้วย..." ตลอดเวลาที่ข้าพเจ้าประจำอยู่ที่บ้านแปง พวกคริสตัง
 ให้ความร่วมมือในการทำงานเป็นอย่างดีไม่มีที่ติ. คนทำงานรายวัน, ทำงานก่อสร้าง แต่ผู้เดียว
 เป็นคนรับเงินค่าแรงบ้าง. ข้าพเจ้ายืนยันว่า ไม่เคยพบคนขี้สัสดีแบบนี้ และการทำงานอย่าง
 ซนขันแข็งแบบนี้ในวัดอื่นที่เคยประจำอยู่ก่อน. ข้าพเจ้าทำงานกับพวกเขา ด้วยความกระตือ
 รือร้น ทำให้เขามีกำลังใจทำงาน ข้าพเจ้ารับประทานอาหารเที่ยงพร้อมกับเขาคนที่ทำงาน
 อาหารที่รับ, พวกชาวบ้านก็จัดมาแบบข้าวชาม แกงชาม. ชาวบ้านทำงานอย่างสนุกกรั้นเกรง..
 สามัคคีกลมเกลียวกันอย่างยิ่ง นับเป็นพระพรจากสวรรค์โดยแท้ !

2. การริเริ่มกิจกรรมต่าง ๆ

นอกจากการทำงานที่พวกเขาทำเป็นประจำจนข้าพเจ้าย้ายไปอยู่พื่อน ยังมี
 การริเริ่มการทำงานเป็นกลุ่ม ซอยกมาเล่าบางเรื่อง.

ก) กลุ่มนักร้อง

คณะแสดงละครชื่อ "บ้านแปงสามัคคี" เขาเล่นละครเกี่ยวกับ
 ศาสนา, เรื่องตลก, ตลกจีเส็นต่าง ๆ... มีผู้คนจากหมู่บ้านใกล้เคียงแห่กันมาชมเป็นจำนวน
 มาก.

ข) กลุ่มนักร้อง

พวกหนุ่มสาวชอบร้องเพลงไพเราะ เขาจึงตั้งกลุ่มนักร้องขึ้น ร้อง
 เพลงประสาน 3 เสียง 4 เสียง. ในคืนเพลงนั้น ข้าพเจ้าได้รับจากวัดสามเสน. เมื่อ

ข้าพเจ้าย้ายไปเป็นเจ้าอาวาสวัดเจ้าเจ็ด
เพลงประสานเสียง ชอบแต่เพลงพื้น ๆ ที่รู้จักกันทั่วไป ที่วัดบ้านนาโลก ก็เช่นเดียวกัน
ชาวบ้านไม่ชอบร้องเพลงประสานเสียง.
ข้าพเจ้ายังคิดถึงวัดบ้านแปงอยู่จนทุกวันนี้.

3. ความเสียสละ

สมัยประจำอยู่ที่วัดบ้านแปง ข้าพเจ้าต้องดูแลวัดน้อยอีก 6 แห่ง ไปเยี่ยม
กลุ่มคริสตชนที่ซึ่งไม่มีวัด เดือนละครั้ง. ต้องนั่งเรือโดยสารไป ลงจากเรือแล้วส่วนมากก็จะ
ต้องเดินไปอีกจนถึงที่อยู่ของบรรดาคริสตัง, สะพายย่ามไปค้ำย. มีคนจากวัดบ้านแปงไปเป็น
เพื่อนทุกครั้ง ช่วยหิ้วกระเป๋าไปค้ำย. ข้าพเจ้าเคยบอกปิดไม่อยากจะให้เขาไปเป็นเพื่อน
แต่เขาก็ไม่ยอม. เขาไม่อยากจะเห็นคนห่อเดินทางคนเคี้ยว อ่างว่า เขารู้สึกว่าข้าพเจ้าไม่
สู้แข็งแรงนัก เขาเป็นห่วงที่เดินทางไกลคนเคี้ยว. เรื่องนี้ทำให้ข้าพเจ้าซึ่งในความเสียสละ
ของเขาเป็นอย่างยิ่ง.

4. ให้หาคุณห่อ ก่อนที่จะไปพ้องกันที่ศาล

ตั้งแต่แรกมาอยู่ที่วัดนี้ ข้าพเจ้าได้ห้ามพวกคริสตัง มิให้ไปพ้องร้องกันที่ศาล
โดยมิได้ไปหาคุณห่อเสียก่อน ถ้าเราตกลงกันไม่ได้ที่วัด จึงอนุญาตให้ส่งเรื่องไปที่ศาล ทุกคน
ก็รับปฏิบัติ เช่นนี้ต่อไป และในภายหลัง นายอำเภอโดยยกของหมู่บ้านบ้านแปง ให้เป็นตัวอย่าง
แก่หมู่บ้านอื่น ๆ ในเขตอำเภอนี้.

สิ่งเหล่านี้ และเรื่องอีกมากมาย ก็แสดงว่า คริสตังเหล่านี้เป็นที่รักใคร่ชอบพอเป็น
พิเศษ.

5. จิตตารมย์คริสตังของคนวัดบ้านแปง

ก) การปฏิบัติศาสนกิจ

พูดถึงความศรัทธาของเขาโดยทั่วไป นับว่าน่าพอใจ แม้จะเกิด
เรื่องบางเรื่องเกี่ยวกับความรักซึ่งกันและกันที่ข้าพเจ้าได้เล่าให้ฟังแล้วนั้น กระนั้นก็ดี พวกเขาก็มี

ความเชื่อหนักแน่นมั่นคง. (ยูแปร์ติซัง) อยู่บ้าง
จริงอยู่ บางกรณี เขายังมีความรู้สึกเอนเอียงในเรื่องถือนอกรีต แต่ก็ไม่ควรตำหนิเพราะเหตุนี้ มิฉะนั้น เราอาจเสี่ยงที่มองไม่เห็น
ท่อนขงที่อยู่ในตาของเราเอง ก็ได้.

พวกเขาบ้านมาวัดในวันอาทิตย์จำนวนมาก แม้ในวันธรรมดา ก็มีมากพอควร มีพวก
ผู้หญิงเป็นต้น และแน่นอน มีพวกเด็กด้วย. พวกเขาเด็กขยันเรียนคำสอนดีมาก และรับศีล
มหาสนิทอย่างสม่ำเสมอ.

ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2, เกิดการเบียดเบียนศาสนาขึ้นในประเทศไทย. ทาง
ราชการเรียกร้องพวกคริสตังให้ทิ้งศาสนา. หรือไม่ก็ทำพิธีปฏิเสธศาสนาภายนอก โดยการ
กราบไหว้พระพุทธรูปที่วัดพุทธ. นายินดี ที่วัดบ้านแปง ไม่มีใครยอมทำ ... พวกข้าราชการ
จึงคิดถึงคริสตังผู้หนึ่ง ที่อยู่ห่างหมู่บ้าน และคริสตังคนนี้ ใคร ๆ ก็รู้ว่า ไม่ได้ปฏิบัติศาสนกิจนับ
เป็นปี ๆ พวกนั้นจึงคิดว่า กน ๆ นี้อาจจะยอมไปไหว้พระประธานในโบสถ์พุทธ เพราะทำ
พอเป็นพิธีเท่านั้น พวกนั้นจึงไปหาเขา แต่คริสตังนั้นก็กลับตอบว่า "ผมยอมรับว่า ผมเป็น
คริสตังชั้นแล้ว ขอโทษพระด้วย. แต่จะให้ผมไปกราบพุทธรูป แม้เป็นเพียงพิธีละครก็ ไม่มี
ทาง ผมไม่ยอมทำเด็ดขาด. ผมเสียดีกว่า ..." ชาวพุทธก็กลับไป. ความจริง
ข้าราชการพวกนั้นก็ไม่มี ชักน เลอะอะไร แต่เขาก็หนักใจ เพราะว่าพวกเขาอยู่ที่ยังกับบัญชาของ
พวกผู้ใหญ่.

ข) ความประพฤติซึ่งเป็นที่ไม่ยอมรับในหมู่บ้าน

ชาวบ้านรังเกียจบางคนทีประพฤติไม่เรียบร้อยอย่างรุนแรง และขับไล่
ออกจากหมู่บ้านไปเลย เช่น พวกมีเมียช้อย พวกคบชู้สาว เลี้ยงชู้เอาไว้ในบ้าน. มีบาง
คนทำแบบนี้ก็ถูกบังคับให้ย้ายออกไปอยู่ท่อน.

ขอเล่าเรื่องหนึ่งเป็นอุทาหรณ์. ผู้แทนจากหมู่บ้านมารายงานว่า ชายคนหนึ่งมีภรรยา
และลูกแล้ว กลับเอาคนรับใช้เป็นเมียช้อย. ขอให้คุณพ่อช่วยจัดการ. ข้าพเจ้าจึงนึกในใจ
ว่า แยะแล้ว ข้าพเจ้าจะไปจัดการได้อย่างไรเล่า จึงตอบ เขาว่า "เรื่องนี้เป็นเรื่องของ

ผู้ใหญ่มากกว่า มีชื่อหรือ?" แต่พวกที่มาพบ ก็บอกว่า "คุณพ่อครับ คุณพ่อท่านนี้เป็นใหญ่ มีสิทธิ์ขับไล่ เขาออกจากหมู่บ้านได้ ผู้ใหญ่วัดปฏิเสธไม่ยอมทำ." - "ถ้าอย่างนั้นพ่อจะไป แต่พวกคุณต้องไปด้วย." ชาวเจ้าไปถึงบ้านนั้น ปรากฏว่าชาวบ้านมามุงดูมากมายราวกับมีงานวัด ไม่ค่อยไปเชิญให้เสียเวลา. ทั้งเด็ก, ผู้ใหญ่ด้วยกันพร้อมหน้าพร้อมตา. ชาวเจ้าเดินไปในหมู่บ้านอย่างไม่ค่อยมีใจนัก แมกายนอกจะแสดงอาการซิงซัง. ชาวเจ้าขออนุญาตเข้าไปในบ้าน ที่มมหนึ่งก็พบภรรยา, ลูก กำลังร้องไห้สะอึกสะอื้น. สามี่ซึ่งตกเป็นจำเลย นั่งอยู่บนพื้นห้อง โกลี ๆ กับเขามิหญิงอายุประมาณ 20-22 ปี หน้าตาสวยพอใช้ ยืนอยู่. ชาวเจ้าถามนางว่า "เธอเป็นใคร? เป็นญาติหรือ? พ่อไม่รู้จักเธอมาก่อนเลย!" ผู้หญิงนั้นไม่ตอบ โคนแต่หันหน้าไปมองคู่มือชายอย่างหวุ่นวิตก ชาวเจ้าหันไปหาชายคนนั้น. - "นี่ว่าไง? คุณมีเมียอยู่ในบ้านใช้ไหม? คุณก็รู้ กฎหมายไทยห้ามเรื่องนี้ นับประสาอะไรพวกคริสตังยิ่งแอนตี้ใหญ่ บ้านหลังนี้เป็นของคุณ แต่ที่ ๆ ปลุกบ้านเป็นของมิสซัง, เป็นทรัพย์สินของพระเป็นเจ้าดีกว่าได้. ประพศุคอย่างนี้ พระเป็นเจ้าและพวกคริสตังรับไม่ได้เด็ดขาด รู้ไว้ด้วย. พ่อต้องตีเตือนคุณแทนพวกเขาควย. คุณ ทำให้หญิงสาวเสียหาย และเป็นตัวอย่างไม่ดีแก่คนในหมู่บ้าน." แล้วชาวเจ้าก็หันไปทางหญิงสาว - "เห็นไหม หนู, หนูอยู่ที่นั่นไม่ได้ ซืนอยู่ไปก็ไม่มีความสุข. กลับไปหาแม่เสีย พ่อขอให้หนูโชคดี ได้แต่งงานมีสามีถูกต้องตามกฎหมาย." แล้วนั้น จึงถามชาวบ้านว่า "ผู้ใหญ่วัดอยู่ไหน?" - "อยู่ที่บ้านกรับ" - "ไปตามเขามาเถิดวันนี้." ระหว่างรอผู้ใหญ่วัด ชาวเจ้าก็สั่งสอนสามี่ และบอกผู้หญิงคนนั้นว่าอย่าตกใจ. พวกคริสตังยืนดูเหตุการณ์อย่างเงิบ เหมือนถูกมนต์สะกด.

ผู้ใหญ่วัดมาถึง ชาวเจ้าก็กล่าวกับเขาว่า "จับสองคนนี้ไปตี และขอให้นำผู้หญิงออกไปนอกเขตวัด. ระวังอย่าให้ใครทำร้ายหรือด่าว่าเขา. ส่วนพวกพี่น้อง พ่อขอให้กลับบ้านได้." ชาวเจ้าเองก็กลับมาที่พัก. ชาวเจ้าครุ่นคิดถึงที่สั่งการไปตามระเบียบปฏิบัติกันในกลุ่มคริสตัง สามี่นั้น รู้สึกเหนื่อย แต่ก็ยินดีที่เหตุการณ์ยุติลงด้วยดี และขอขอบพระคุณพระเป็นเจ้า.

ก) อีกเรื่องหนึ่งซึ่งเป็นอัครราช กัว่าได้

ตลอดทั้งสัปดาห์หนึ่ง ชาวเจ้าจะต้องไม่อยู่วัดทั้งสัปดาห์ เพราะจะออกไปมโนรมย์ ใกล้ปากน้ำโพ. คืนวันอาทิตย์ที่ชาวเจ้าจะต้องเดินทางไป เวลาประมาณ

เที่ยงคืน ต้องมีเรือ 2 ลำจากกรุงเทพฯ ไปปากน้ำโพ จะผ่านหน้าวัดบ้านแปง. พอถึงกำหนด เรือลำแรกกำลังจะมาถึงแล้ว ข้าพเจ้าฉายไฟเพื่อเรียกให้เรือแวะรับ แต่น้ำแปลกเรือวิ่งเลยไป. เรือลำที่สองผ่านมาแล้วก็เลยไปเช่นเดียวกัน. ไม่เป็นไร ข้าพเจ้าคิดในใจจะไปมโนรมย์พุ่มนี้ เข้าก็ได้.

รุ่งเช้า มีคนมาเชิญข้าพเจ้าให้รีบไปพบคนป่วย เขาถึงวัดมานานหลายปี. ใค้อยู่กินกับภรรยาโดยไม่ได้แต่งงานเรียบร้อย เขาถึงวัดมานานหลายปี. ใค้อยู่กินคุณพ่อไปโปรดศีล. ลูก ๆ ของเขาโตหมดแล้ว ไม่ได้รับศีลล้างบาปเลย. อนิจจา! เรื่องแบบนี้มีมากในเมืองไทย ที่ตายไปโดยมิได้กลับใจ. ข้าพเจ้ารีบไปบ้านเขาซึ่งอยู่บริเวณวัดพุทธ ผึ่งตรงข้ามกับวัดเรา.

พอเดินเข้าไปใกล้บ้าน ข้าพเจ้ารู้สึกกลิ่นเหม็นเหมือนกลิ่นศพ. ก็รีบสาวเท้าไป แต่หน้าก็จรรยาใจยิ่ง คนป่วยนั่งอยู่ในห้องกลาง ยี่มระริน, ท่าทางแข็งแรงดี ไม่มีแวบป่วยไข้แม้อย่างใด. เขาต้อนรับข้าพเจ้าอย่างดี เชิญให้นั่ง ข้าพเจ้าตั้งใจที่พบเขาสบายดี เพราะกลัวว่าจะมาไม่ทัน เมื่อได้ทราบว่าเขาป่วย แล้วได้ถามเขาว่า "ใค้เป็นอย่างไรเมื่อคืนนี้." - "ผมนึกว่ากำลังจะตายอยู่แล้ว ด้วยเกิดไม่สบายขึ้นมา ผมไม่ยอมตายจนกว่าจะได้คืนคิดกับพระเป็นเจ้าเสียก่อน ผมสวดภาวนาเรื่อย ๆ เพื่อจะได้รับพระคุณ เช่นนี้ แต่ขณะที่ผมยังไม่ถึงสภาพที่ใกล้จะตาย ผมรู้ว่า ผมรับศีลหักศีลหัดไม่ได้ เพราะมิได้ถือตามพระบัญญัติของพระศาสดาจักร ผมมีเมียมีลูก หึงเขาไม่ได้. เช้านี้ ผมค่อยมีความหวังขึ้นมาบ้าง ผมคิดว่าผมจะตายอยู่แล้ว แต่เสียใจที่ไม่เป็นเช่นนั้นเลย ขอภัยที่รบกวนคุณพ่อเปล่า ๆ ครับ." ข้าพเจ้าเองงง เพราะงมงมตนเองยังรู้สึกถึงกลิ่นศพอยู่ จึงพูดกับเขาว่า "นี่ คุณฟังนะ ตลอดทั้งอาทิตย์นี้ พ่อจะไม่อยู่ พ่อคิดว่า คุณจะรอไปจนถึงนาทีสุดท้ายนะ อันตรายแน่. คุณอาจตายเย็นนี้หรือพุ่มนี้ก็ได้ ใครจะไปรู้? ถึงตอนนั้น พ่อก็ไม่อยู่บ้าน. เอาละ! พ่อจะโปรดศีลเจิมคนป่วย ไม่ต้องรออีกแล้ว คุณตกลงไหม?" - "แล้วแต่คุณพ่อครับ" ข้าพเจ้าถามเขาว่า "คุณเตรียมจะแก้บาปใดแล้วหรือยัง?" - "พร้อมตั้งนานแล้วครับ" - "งั้นเริ่มกันเลยเถียวนี้" คนป่วยได้รับศีลต่าง ๆ อย่างศรัทธา และรับพระคุณการุญครบบริบูรณ์ด้วย เพราะที่ข้าพเจ้ารู้สึกถึงกลิ่นศพนั้น ทำให้ข้าพเจ้าสงสัยมาก.

ข้าพเจ้าโดยสารเรือไปอำเภอโมรเมย์ เวลาเที่ยงคืนวันจันทร์ - คืนนั้น คนป่วยก็สิ้นใจ
 อย่างสงบ. เมื่อข้าพเจ้ากลับมาที่วัดวันเสาร์ ชาวบ้านก็ฝังศพเขาเรียบร้อยแล้ว. วันจันทร์
 ต่อมา ข้าพเจ้าถวายมิสซาอุทิศแก่เขา มีชาวบ้านมาร่วมสวดจำนวนมาก.
 ข้าพเจ้าคิดว่า "แนวความคิดและแนวทางของพระเป็นเจ้า อยู่เหนือความนึกคิดของมนุษย์."

ก.- ชีวประวัติย่อ ๆ ต่อ

31 ม.ค. 1965 (2528) ถึง 19 เม.ย. 1976 (2519) ท่านเป็นเจ้าอาวาส
 วัดเจ้าเจ็ด และตั้งแต่ 9 มี.ค. 1973 ท่านก็ตงกุแล้ววัดบ้านหน้าโลกสวย.

19 เม.ย. 1976 ท่านได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าอาวาสวัดบ้านหน้าโลก ขณะที่
 คุณพ่อ อุดลย์ กุรัตน เป็นเจ้าอาวาสวัดเจ้าเจ็ด.

10 มี.ย. 1984 ท่านปลดเกษียณ และพักอยู่ที่บ้านหน้าโลกของท่านจนถึง
 ทุกวันนี้.

1967-1968 โยงกุลาบุรี สำนักงานหลังเข่ง นครราชสีมา นครราชสีมา
 ๑๕ มิ.ย. ๑๙๖๘ - ๑๙๖๙ นครราชสีมา นครราชสีมา
 เจ้าอาวาสวัดบ้านหน้าโลก

1968-1976 เป็นเจ้าอาวาสวัดบ้านหน้าโลก

1970-1973 นครราชสีมา นครราชสีมา สำนักงานนครราชสีมา นครราชสีมา
 นครราชสีมา นครราชสีมา นครราชสีมา นครราชสีมา นครราชสีมา นครราชสีมา
 นครราชสีมา นครราชสีมา นครราชสีมา นครราชสีมา นครราชสีมา นครราชสีมา

1974 นครราชสีมา นครราชสีมา นครราชสีมา นครราชสีมา นครราชสีมา นครราชสีมา
 นครราชสีมา นครราชสีมา นครราชสีมา นครราชสีมา นครราชสีมา นครราชสีมา
 นครราชสีมา นครราชสีมา นครราชสีมา นครราชสีมา นครราชสีมา นครราชสีมา